

75. Sesja Generalna Światowej Organizacji Zdrowia Zwierząt (OIE) – świadectwem znaczenia OIE dla nauki i służby weterynaryjnej

MARIAN TRUSZCZYŃSKI, TADEUSZ WIJASZKA, EWA LECH*

Państwowy Instytut Weterynaryjny – Państwowy Instytut Badawczy, Al. Partyzantów 57, 24-100 Puławy

Truszczyński M., Wijaszka T., Lech E.

75th General Session of the World Organization for Animal Health (OIE) – a proof of the importance of OIE for veterinary science and services

Summary

The 75th General Session of the International Committee of the World Organisation for Animal Health (OIE) was held in Paris from 20 to 25 May 2007, under the chairmanship of Dr Barry O'Neil (New Zealand), president of the International Committee. In this annual meeting participated delegations from 158 member countries of the total number of 169 members of the OIE. Additionally representatives of 5 non-member countries, the presidents of specialist commissions, working groups and groups ad hoc, former presidents of the OIE and 14 ministers or deputies of governments of member countries, also took part. The annual report, presented by the director general of the OIE, Dr Bernard Vallat, on the activities of the OIE in 2006 indicated intensive development concerning influence of the OIE on the increase of effectivity of veterinary services in the world in the control of infectious diseases of animals, zoonotic diseases and food safety. Two technical items were presented: the first entitled "The use of epidemiological models for the management of animal diseases" and the second – "The role of reference laboratories and collaborating centres in providing permanent support for the objectives and mandates of the OIE". In the presentation of the animal health status in member countries the epizootic situation in 2006 and early 2007 of highly pathogenic avian influenza (HPAI), bluetongue (BT) and foot and mouth disease (FMD) was characterized. Following important points were the reports of OIE specialist commissions and working groups, contributing to improvement of the codes for terrestrial and water animals and manuals for diagnostic tests and vaccines. Representatives of many international organizations characterized their activity, underlining fruitful cooperation with the OIE. Summarising, the results of the 75th General Session one can state that OIE plays a very important and increasing global role in strengthening the veterinary services in the control of infectious diseases of animals, zoonotic diseases and in food safety, contributing essentially to the protection of human health and economy, world wide.

Keywords: 75th General Session, OIE, report

Sesja Generalna odbyła się w dniach 20-25 maja 2007 r. w Paryżu, pod przewodnictwem prezydenta Komitetu Międzynarodowego OIE, dr. Barryiego O'Neila (Nowa Zelandia) (1). Uczestniczyły w niej delegacje z 158 państw członkowskich na ogólną liczbę członków OIE, wynoszącą obecnie 169. W sesji generalnej brali również udział obserwatorzy 5 krajów nie będących członkami OIE, przedstawiciele 47 organizacji międzynarodowych, prezydenci komisji specjalistycznych i byli honorowi prezydenci OIE jak też członkowie rządów (ministrowie lub ich zastępcy) z 14 państw członków OIE¹⁾. W sumie w obradach uczestniczyło ponad 600 osób, co dowodzi zwiększa-

jącej się ich z roku na rok liczby. Po powitaniach i ogłoszonych adresach przez ministrów lub ich zastępców nastąpiło wręczenie dwóch honorowych wyróżnień OIE: dr. Normanowi Willisowi (Kanada) Złotego Medalu i dr. Wolf-Arno Valderowi (Niemcy) Medalu Srebrnego.

W rocznym sprawozdaniu z działalności OIE, jego dyrektor generalny, dr Bernard Vallat, informował o uruchomieniu działań w ramach Programu Roboczego na lata 2006-2008, będącego częścią Czwartego Planu Strategicznego (2006-2010). Zgodnie z tym organizowane były szkolenia doskonalące dla specjalistów chorób zakaźnych przy udziale Współpracującego Centrum OIE w Lyonie. OIE otrzymało granty z Banku Światowego na wykonanie badań porównujących koszty systemów przeglądowych, odnoszących się do populacji zwierzęcych, w czasach spokoju epi-

¹⁾ Skład delegacji polskiej: dr Ewa Lech, gł. lekarz wet. kraju, przewodnicząca delegacji i delegat akredytowany, doc. dr hab. Tadeusz Wijaszka, dyrektor PIWet-PIB, prof. dr hab. Henryk Lis, dr Jan Prandota, prof. dr hab. Marian Truszczyński.

demiologicznego z kosztami poniesionymi w związku z wystąpieniem prowadzących do kryzysów gospodarczych i sanitarnych epizootii. Wzmocniona została globalna sieć regionalnych i subregionalnych przedstawicielstw OIE w wyniku organizowania nowych biur w kolejnych państwach lub regionach. Osiągnięto postęp dzięki wdrażaniu warunków wynikających z porozumienia dotyczącego Globalnego Systemu Postępującego Zwalczenia Chorób Zwierząt Przekraczających Granice Państw (Global Framework for the Progressive Control of Transboundary Animal Diseases, GF-TAD). W związku z realizacją Czwartego Planu Strategicznego zwiększona została liczba personelu w centrali OIE w Paryżu. Kontynuowano prace nad doskonaleniem kodeksów i podręczników OIE. Przy końcu 2006 r. działało 20 centrów współpracujących i 160 laboratoriów referencyjnych. OIE zorganizowało w okresie sprawozdawczym liczne międzynarodowe konferencje naukowe. Do grup roboczych: zwierząt nieudomowionych; bezpieczeństwa żywności; dobrostanu dokooptowani zostali za zgodą Komisji Administracyjnej nowi specjaliści.

Referentem pierwszego plenarnego wykładu pt. „Użycie modeli epidemiologicznych dla działań zarządzających w odniesieniu do chorób zwierząt” był dr Preben Willeberg, Główny Lekarz Weterynarii Danii. Stwierdził, że modelowanie jest obecnie wykorzystywaną metodą, służącą ograniczaniu strat, wywołanych przez epizootie. Jego istota polega na wyprzedzającym badaniu możliwych sytuacji oraz weryfikowaniu sposobów ich rozwiązywania. Ustanawiane modele, by były użyteczne w przyszłym zwalczaniu realnie zaistniałych epizootii, muszą uwzględniać ich specyfikę i być odpowiednio walidowane. Złożoność i zróżnicowanie, właściwe systemom biologicznym, ogranicza skuteczność modeli w mających w rzeczywistości miejsce wybuchach chorób zakaźnych jako narzędzi bezwzględnie pewnych. Wartość ich zwiększa jednakże wykorzystywanie w ich opracowywaniu doświadczeń z przebiegu poprzednich wybuchów tych samych chorób. Przydatne jest odpowiednie, wyprzedzające szkolenie personelu w sensie nabycia koniecznej do zwalczania chorób zakaźnych sprawności. Mimo to modele są jedynie jednym z elementów planu gotowości, którego wartość zwiększa współpraca międzynarodowa służb weterynaryjnych, w której ułatwianiu i promowaniu dużą rolę odgrywa OIE, a w tym, organizowane coroczne sesje generalne. W dyskusji nad przedstawionym wykładem postulowano opracowanie przewodnika dotyczącego weryfikowania, walidacji i wykorzystywania modeli, przydatnych w możliwie najskuteczniejszym zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, zwłaszcza nowo i ponownie pojawiających się. Podnoszono potrzebę uwzględniania zasady „kosztów i korzyści”, by przy zachowaniu optymalnej skuteczności realizować zaplanowane działania przy możliwie niskim nakładzie kosztów.

Drugi wykład plenarny dotyczył roli laboratoriów referencyjnych i centrów współpracujących w stałym wspomaganie programów zwalczania chorób zakaźnych. Referentem był dr Alvin Gajadhar z Kanadyjskiej Agencji Inspekcji Żywności, Saskatchewan. Podstawą do opracowania wykładu był kwestionariusz dostarczony przez OIE, a następnie wypełniony przez inspektoraty weterynaryjne państw członkowskich. W wystąpieniu potwierdzono, że stworzona przez OIE, zgodnie z Czwartym Planem Strategicznym, sieć laboratoriów referencyjnych i ośrodków współpracujących okazała się przydatna dla podniesienia sprawności służb weterynaryjnych, wiarygodnej informacji o występowaniu chorób listy OIE i wdrażania opartych o wiedzę standardów. Uzyskiwane z wymienionego zaplecza laboratoryjnego dane ułatwiały podejmowanie decyzji, umożliwiając dostępność do rynków zwierząt i ich produktów, w oparciu o monitorowany stan zdrowia, w tym również w aspekcie zoonoz i bezpieczeństwa żywności. Podkreślono, że rozmieszczenie laboratoriów referencyjnych powinno zostać poszerzone, gdyż w szeregu stref kuli ziemskiej obserwuje się ich niedobór. W licznych przypadkach konieczne wydaje się też zwiększenie możliwości diagnostycznych w odniesieniu do dodatkowych, dotychczas nie badanych chorób, w oparciu o dostępne międzynarodowe standardy. Zwrócono uwagę, że w szeregu państw członkowskich OIE niedobory w środkach finansowych, m.in. odnośnie do pobierania i transportowania próbek do badań, stanowią przeszkodę w wykorzystywaniu laboratoriów OIE. Potrzeba zapewnienia jakości we wszystkich dziedzinach działania służb weterynaryjnych, w celu osiągnięcia wiarygodności wyników i wysokiej jakości produktów, w tym preparatów standardowych do testów diagnostycznych, pozostaje nadrzędnym wymogiem OIE, weryfikowanym coraz częściej i szerzej przeprowadzanymi kontrolami. W szeregu przypadków, zwłaszcza w krajach rozwijających się, zanotowano niedobór kompetentnego personelu laboratoryjnego oraz pobierającego materiał do badań, jak również niedostatecznie wyposażone laboratoria. Potwierdzono, że uzyskane w laboratoriach referencyjnych OIE wyniki tylko wtedy są udostępnione poza krajem przesyłającym, jeżeli na to wyrazi zgodę główny lekarz weterynarii tego kraju.

Prezentowana w czasie 75. Sesji Generalnej sytuacja epizootiologiczna na świecie została omówiona w odrębnej publikacji (2).

Istotna część sesji generalnej dotyczyła wyników działania w okresie maj 2006-maj 2007 komisji specjalistycznych i grup roboczych oraz grup *ad hoc* tworzonych w ich obrębie, do opracowywania tematów szczegółowych. Dane odnoszące się do Komisji Naukowej Chorób Zwierząt zreferował jej prezydent, prof. Vincenzo Caporale. Wymienił liczne grupy *ad hoc* zajmujące się w ramach Komisji pryszczycą, księgosuszem, BSE, chorobą niebieskiego języka, bruce-

lozą, klasycznym pomorem świń, afrykańskim pomorem koni, gorączką zachodniego Nilu, rzekomym pomorem drobiu, grypą ptasią, gruźlicą, nowo pojawiającymi się zoonozami i chorobami zwierząt nieudomowionych – w aspekcie wykorzystywania nowych danych naukowych do doskonalenia ich zwalczania i zaleceń zmian w Kodeksie Zdrowia Zwierząt Lądowych. Dodatkowo Komisja zainicjowała opracowanie podręcznika na temat nadzoru zdrowia zwierząt domowych i analogicznego opracowania, dotyczącego zwierząt nieudomowionych. Przedstawiony został plan działalności komisji na lata 2007-2008, obejmujący udoskonalenie rozdziałów Kodeksu Zwierząt Lądowych odnośnie do: chorób przenoszonych za pośrednictwem wektorów owadzych, oceny wymagań dotyczących scrapie i BSE, sformułowania zaleceń dla dyrektora generalnego OIE, dotyczących tworzenia sieci lokalnych w danym państwie laboratoriów działających pod kierunkiem laboratoriów referencyjnych OIE.

Sprawozdanie Komisji Standardów Zdrowia Zwierząt przedstawił jej prezydent, dr Alejandro Thiermann. Podkreślił, że w ciągu minionego roku 30 nowych lub udoskonalonych tekstów Kodeksu Zwierząt Lądowych zostało przedstawionych do akceptacji Komitetowi Międzynarodowemu OIE, dalszych 18 jest przygotowywanych. Informował, iż w ciągu roku podejmowana problematyka w ramach Komisji oraz jej grup *ad hoc* może być upowszechniana elektronicznie jako tekst tymczasowy, po którym nastąpi ogłoszenie w formie ostatecznej. Oświadczył, że wszystkie poprawki Kodeksu Zdrowia Zwierząt Lądowych będą w przyszłości wyrażane w postaci rezolucji akceptowanych przez Międzynarodowy Komitet OIE. Komisja formułowała też definicje takich określeń, jak „Służba Weterynaryjna”, „Weterynaryjna Administracja” itp. na użytek Kodeksu. Informował o zmianach dotyczących ustanawiania stref i kompartmentów wolnych od chorób Listy OIE, wskazując na wstępne opracowanie przewodnika odnoszącego do tego drugiego pojęcia. W formie ostatecznej znajduje się opracowanie dotyczące kompartmentalizacji w przypadku grypy ptasiej i rzekomego pomoru drobiu.

Odnośnie do wścieklizny, w Kodeksie Zdrowia Zwierząt Lądowych obecny tekst został uzupełniony tekstem dotyczącym używania szczepionek rekombinowanych z żywym wektorem wirusowym.

Wspomniano o ocenionej procedurze, odnoszącej się do kraju dotąd wolnego od pryszczycy, w przypadku pojawienia się ograniczonego ogniska, w sensie odzyskania możliwie szybko statusu kraju wolnego od tej choroby. Komisja otrzymała od grupy *ad hoc* dla księgosuszu udoskonalony rozdział, odnoszący się do tej choroby, z przeznaczeniem do Kodeksu Zdrowia Zwierząt Lądowych. Przeanalizowano rozdział Kodeksu o chorobie niebieskiego języka, naniesiono poprawki i dodano nowe dane uwzględniające przesuwanie się choroby w kierunku północnym. Komisja po zaprezentowaniu delegatom do oceny modyfikowanego

rozdziału, dotyczącego gruźlicy bydła, przedstawiła go do akceptacji Międzynarodowego Komitetu OIE, co nastąpiło.

Prezydent Komisji Standardów Zdrowia Zwierząt oświadczył w odniesieniu do rozdziału Kodeksu Zdrowia Zwierząt Lądowych, dotyczącego BSE, że w przeformułowaniu tekstu dotyczącego wymienionej choroby, pod uwagę należy brać jako podstawę wyniki badań dotyczące transmisji od krowy do krowy, jak sugerowano w dokumencie z października 2006 r. Wyraził natomiast ubolewanie, że niektóre kraje członkowskie ciągle nawiązują, jego zdaniem niesłusznie, do modeli badań eksperymentalnych na zwierzętach laboratoryjnych, w niektórych wypadkach genetycznie modyfikowanych, wspierając tymi rezultatami pogląd o zbyt wysokim zagrożeniu ze strony BSE bydła i ludzi. Podkreślił, że wyniki doświadczeń na myszach nie muszą bezwzględnie przekładać się na pogląd o ryzyku choroby dla bydła i człowieka. Informował również, że szereg stanowisk otrzymanych na piśmie, wspartych wynikami badań, proponowało uznanie przygotowanej z kości żelatyny i fosforanu wapnia (dicalcium phosphate) jako bezpiecznych (safe) niezależnie od pochodzenia, jednakże pod warunkiem, że bydło stanowiące źródło kości podlegało za życia i pośmiertnie inspekcji weterynaryjnej. Na tej podstawie Komisja proponowała zmiany w odnośnym artykule Kodeksu, polegające na włączeniu żelatyny przygotowanej z kości jako produktu względnie artykułu bezpiecznego (safe commodity). Tendencje liberalizowania ze strony Komisji dotychczasowych restrykcji wyrażały się też w zmianach artykułów Kodeksu związanych z transmisją pionową (vertical transmission) BSE, którą uznano za nieistotną, względnie bez znaczenia (negligible). Postulat UE i Japonii dotyczący ryzyka odnośnie do potencjalnie zakażonych zwierząt znajdujących się w kohorcie wiekowej ze zwierzęciem, u którego w stadzie wystąpiło BSE, a urodzonych przed wprowadzeniem zakazów zapobiegających szerzeniu się BSE, w tym zakazu żywienia paszami zawierającymi białko przeżuwaczy, został uwzględniony w odpowiednim formułowaniu odnośnych artykułów Kodeksu. W dyskusji delegat Niemiec, mówiący też w imieniu Unii Europejskiej, przeciwstawił się proponowanym zmianom odnośnie do żelatyny. Poparty został przez delegata Japonii, który dodatkowo zwrócił uwagę na sprzeczność w odniesieniu do kości generalnie, a kości czaszki (skull) w szczególności od bydła w wieku powyżej 30 miesięcy. Delegat Australii odniósł się do wypowiedzi dotyczących żelatyny w tym sensie, że proponował utrzymanie tego tematu „w stadium badań” i w powiązaniu tej sprawy ze stanowiskiem WHO, przy nieakceptowaniu, już obecnie, propozycji przewodniczącego Komisji. Następnie prezentowano udoskonalone wersje rozdziałów dotyczących grypy, niedokrwistości, piroplazmozy i rhiponpneumonitis koni, które zostały zaakceptowane przez Międzynarodowy Komitet OIE. Uznano, że

zmieniony rozdział Kodeksu dotyczący klasycznego pomoru świń nie może być w obecnym stadium zaakceptowany. Natomiast przyjęto nową wersję rozdziału dotyczącego grypy ptasiej.

W kolejności sprawozdanie przedstawiła prezydent Komisji Standardów Zdrowia Zwierząt Wodnych – dr Eva-Maria Bernoth. Zgodnie z tym dokonano w minionym roku udoskonaleń i zmian w brzmieniu szeregu artykułów w Kodeksie Zdrowia Zwierząt Wodnych. Ze względu na globalny zasięg problematyki uwzględniającej liczne choroby ryb, mięczaków, skorupiaków i żab, spośród których stosunkowo nieliczne gatunki mają znaczenie gospodarcze w Europie, niezbędny okazał się w pracach Komisji udział grup *ad hoc*, wspomagających opracowywanie postępowania profilaktycznego i zwalczania chorób, warunków transportu oraz dobrostanu. Podjęto prace nad szóstym wydaniem Podręcznika testów diagnostycznych dla zwierząt wodnych, który zostanie wydany w 2009 r. Aktualnie wykorzystywane jest wydanie piąte, które zaakceptował Międzynarodowy Komitet OIE w roku 2006. Komisja uzyskała szczegółowe sprawozdania z 28 laboratoriów referencyjnych i centrum współpracującego.

W kolejności sprawozdanie przedstawił dr Mark Artois, prezydent Grupy Roboczej Zwierząt Nieudomowionych. Obejmowało ono bogatą tematykę dotyczącą m.in. rezerwuaru wirusa ptasiej grypy, wścieklizny u nietoperzy (bat lyssavirus), wirusa gorączki krwotocznej u goryli i BSE u zwierzęcy płowej.

W imieniu Komisji Standardów Biologicznych sprawozdanie roczne przedstawił jej prezydent, prof. Steven Edwards. Podkreślił zwiększenie liczby laboratoriów referencyjnych w szeregu państw, w tym w krajach rozwijających się. Komisja popierała ustanowienie w najbliższej przyszłości w Kanadzie centrum współpracującego na rzecz chorób zwierząt nieudomowionych, w tym ich epidemiologii i zarządzania; centrum współpracującego w zakresie epidemiologii i zwalczania nowo pojawiających się chorób ptaków, z lokalizacją we Włoszech i w USA oraz centrum współpracującego odnośnie do dobrostanu zwierząt i analizy bioetycznej w Nowej Zelandii. Rekomendowała również zorganizowanie następujących laboratoriów referencyjnych dla: Screwworm – w Panamie, chlamydiozy owczej i ptasiej oraz nosacizny w Niemczech, enzootycznego ronienia owiec w Szwajcarii, salmonellozy we Włoszech, scrapie i choroby charłaczkiej (chronic wasting disease) w Kanadzie, piroplazmozy koni, babeszjozy bydła i Surra w Japonii, rozrodczego i oddechowego syndromu świń (PRRS) w Polsce (w PIWet-PIB w Puławach), rhinotracheitis indyków we Francji. Zmieniono dotychczasową nazwę centrum współpracującego do spraw diagnostyki laboratoryjnej w Uppsali na centrum opartej na biotechnologii diagnozie chorób zakaźnych w medycynie weterynaryjnej. Zlikwidowano natomiast w Uppsali laboratorium referencyjne dla enzootycznej białaczki bydła oraz laboratorium dla zakaźnego rhinotracheitis/pustu-

lar vulvovaginitis w Holandii. Prezydent Komisji poinformował, że kolejne wydanie OIE Manual of Diagnostic Tests and Vaccines for Terrestrial Animals (mammals, birds and bees), ukaże się w 2008 r. Komisja opracowała program i proponowaną listę wykładowców na seminarium biotechnologii, planowane w połączeniu z sympozjum Światowego Stowarzyszenia Diagnostów Weterynaryjnych, które odbędzie się 11-14 listopada 2007 r. w Melbourne – Australia.

Poinformowano, że niezbędna jest zmiana szczepu Trypanosoma equiperdum jako antygeny do odczynu wiązania dopełniacza w diagnostyce zarazy stadniczej. Przedstawiono też zastrzeżenia odnośnie do produkcji tuberkuliny, w związku z czym powołana została grupa *ad hoc* do bliższego zbadania tego problemu. Nowa surowica referencyjna do diagnostyki enzootycznej białaczki bydła określona jako E5 została zaakceptowana przez Komisję w celu zastąpienia obecnego preparatu E4. Komisja postulowała, by ELISA do rozpoznawania wścieklizny została uznana za test polecany (prescribed test) przy przewożeniu przez granicę psów i kotów, przy zachowaniu jako testu polecanego – seroneutralizacji.

Ustanowiona w OIE w 2002 r. Grupa Robocza Bezpieczeństwa Żywności Pochodzenia Zwierzęcego (Working Group on Animal Production Food Safety) zwiększyła aktywność w tym zakresie oraz współpracę z Komisją Kodeksu Żywnościowego (CAC). Działalność w roku sprawozdawczym polegała na koordynacji działań związanych z doskonaleniem nadzoru przed i po uboju, zwiększaniu udziału służb weterynaryjnych w łańcuchu żywnościowym oraz zaleceniach dla hodowców zwierząt pod kątem unikania przez nich zagrożeń (np. antybiotykowych stymulatorów wzrostu), przekładających się na bezpieczeństwo żywności. Do realizowanych zadań należało doskonalenie systemów identyfikowania zwierząt rzeźnych i zapewnienie, w aspekcie zdrowia publicznego, nieszkodliwości środków żywienia zwierząt. Szereg zagadnień opracowywano przy udziale specjalistycznych grup *ad hoc*. Sugerowano powołanie takiej grupy do salmonellozy drobiu. Ważnym tematem była ocena podawanych zwierzętom genetycznie modyfikowanych produktów, w tym szczepionek z szczepami o rekombinowanym DNA.

Do zadań Grupy Roboczej Dobrostanu Zwierząt (Animal Welfare Working Group) należało doskonalenie wytycznych związanych z transportem lądowym i morskim zwierząt, ubojem zwierząt przeznaczonych do konsumpcji oraz masowym wybijaniem jako metodą zwalczania chorób zakaźnych (stamping out). Nawiązano też współpracę z Komisją Standardów Zdrowia Zwierząt Wodnych w odniesieniu do problematyki dobrostanu w aspekcie formułowania odpowiednich artykułów w Kodeksie Zwierząt Wodnych.

W czasie trwania Sesji Generalnej miały też miejsce prezentacje współpracujących z OIE organizacji międzynarodowych: Komisji Kodeksu Żywności-

wego, WHO, FAO, Światowej Organizacji Handlu, Światowego Stowarzyszenia Weterynaryjnego, Międzynarodowej Federacji Zdrowia Zwierząt, Międzynarodowego Sekretariatu Mięsa, Międzynarodowej Federacji Końskiej, Międzynarodowej Federacji Producentów Rolnych i Światowego Stowarzyszenia Weterynaryjnych Diagnostów Laboratoryjnych.

Na szczególną uwagę zasługuje raport przedstawiciela Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), dr. F. X. Meslina. Przedstawił on przy pomocy map sytuację epidemiologiczną odnośnie do grypy ptasiej z uwzględnieniem zachorowań ludzi. Liczba krajów, które informowały o zachorowaniach i zejściach śmiertelnych u ludzi zwiększyła się z dwóch w 2004 r. do pięciu w 2005 r. W roku 2007 41 spośród 47 jak dotychczas wymienionych zachorowań ludzi miało miejsce w dwóch krajach – w Egipcie 19, a w Indonezji 22. Jedno zachorowanie u człowieka zanotowano w Nigerii. WHO monitoruje we współpracy z FAO i OIE w ramach Globalnego Systemu Wczesnego Ostrzegania odnośnie do Przechodzących przez Granice Chorób Zwierząt, włącznie z Zoonozami (Global Early Warning System for Transboundary Animal Diseases including Zoonoses, GLEWS) sytuację epidemiologiczną odnośnie do grypy ptasiej. Zgodnie z poglądem WHO, utrzymuje się obawa o pandemię u ludzi w wyniku istniejącego nadal źródła H5N1 u ptaków domowych i dzikich, mimo że jak dotychczas sytuacja pozostaje na poziomie nie przenoszenia infekcji lub bardzo ograniczonego przenoszenia z człowieka na człowieka. Przygotowanie skutecznej dla ludzi szczepionki, przydatnej w skali globalnej, napotyka na trudności ze względu na zmienność antygenową szczepów krążących. Stąd dla WHO szczególnie istotna jest bieżąca informacja ze strony specjalistycznych, w tym referencyjnych laboratoriów weterynaryjnych na temat właściwości izolowanych od ptaków szczepów. Bardziej efektywnie należy w związku z tym wykorzystywać istniejące sieci laboratoriów referen-

cyjnych i wspomniany GLEWS. Przedstawiciel WHO nadmienił, że utworzona wspólnie z FAO sieć INFO-SAN ma zasięg globalny i obejmuje specjalistów z 154 państw z zakresu bezpieczeństwa żywności, doskonałą narodową i międzynarodową współpracę i upowszechnianie informacji w wymienionej tematyce.

Data przyszłorocznej, 76. sesji generalnej OIE, wyznaczona została na 20-25 maja 2008 r. Podano tytuł wykładu plenarnego: „Integrowanie małych farm w programach ochrony zdrowia zwierząt”. Komitet Międzynarodowy przyjął na 77. sesję generalną w roku 2009 wykład plenarny pt. „Wpływ zmian klimatu i warunków środowiskowych na nowo pojawiające się i powtórnie występujące choroby zwierząt i na produkcję zwierzęcą”. Wpływy do OIE wynosiły w roku sprawozdawczym 5 895 000 euro i tyle samo wynosiły wydatki.

Reasumując, odbyta 75. Sesja Generalna OIE dowiodła, że zakres działania tej międzynarodowej organizacji w obszarze zwalczania chorób zakaźnych zwierząt, ochrony zdrowia człowieka w aspekcie zwalczania chorób odzwierzęcych i zapewniania bezpieczeństwa żywności zwierzęcego pochodzenia, stale się pogłębia i poszerza. Działalność ta opiera się na naukowych osiągnięciach z zakresu mikrobiologii, wirusologii, biotechnologii oraz epizootiologii. Na tej podstawie tworzone są wytyczne postępowania, które akceptują rządy i ich służby weterynaryjne w skali globalnej, co dowodzi wysokiego autorytetu Światowej Organizacji Zdrowia OIE tak w krajach rozwiniętych, jak też rozwijających się.

Piśmiennictwo

1. 75th General Session OIE. Draft Final Report. Paris, 20-25 May 2007.
2. *Wijaszką T., Truszczyński M.*: Występowanie na świecie w latach 2006-2007 ważnych epizootii, zgodnie z danymi 75. Sesji Generalnej OIE. *Medycyna Wet.* 2007 (w druku).

Adres autora: prof. dr hab. Marian Truszczyński, Państwowy Instytut Weterynaryjny – Państwowy Instytut Badawczy, Al. Partyzantów 57, 24-100 Puławy; e-mail: mtruszcz@piwet.pulawy.pl